

Tallinna Tööstushariduskeskus

Eesti õppekeelele
(kutsekeskhariduse õppekavadel)
ülemineku kava perioodiks 2015-2020

2016. jaanuar

I. PERIOODI 2015.a ANALÜÜS

Tallinna Tööstushariduskeskus õpilased on pärit erinevatest Eesti piirkondadest ja nende eesti keele kui teise keele oskus on väga erinev (piirkonniti kui ka kooliti). Tagamaks sisseastunud õpilastele võrdsed stardivõimalused eesti keele õppimises, selgitame tasemetesti abil I kursuse õppijate keeleoskuse.

Tasemetesti eesmärk on teada saada:

- kui võrd hästi osakavad õppijad vastata lihtsamatele nende isiklike andmeid, õpinguid ja huvialasid puudutavatele küsimustele (ankeedi täitmine);
- kui täpselt saadakse aru tekstiga edastatavast informatsioonist (vastuse valimine kolme variandi hulgast);
- kui hästi tunnevad õpilased grammatilisi vorme (valikvastustega ülesanne - kolme variandi hulgast õige valimine).

Tasemetesti tulemustest on selgunud, et rühmades on väga erineva keeleoskustasemega õppijad – ligikaudu 21% õppijate keeleoskustase on A1- piires (tulemus „mitterahuldav“), ligikaudu 30% õppijate keeleoskustase on A2, 30% keeleoskustase B1 ja 17% keeleoskustase B2.

Õpetaja peab arvestama rühma erisusi ja valmistama ette erineva raskustasemega ülesandeid ja leidma igaühe jaoks sobiliku ülesande ja tempo (õpetama diferentseeritult).

Toetamaks õpilaste riigikeele omandamist oleme läbiviinud alljärgnevaid tegevusi.

Tabel 1. Riigikeele õpet toetavad tegevused perioodil jaanuar-detsember 2015.a (THK andmebaas)

Tegevused	
I kursuse eesti keele oskuse tasemetest	x
Eesti keele tugiõpe I kursuse õpilastele (maht 20h)	x
Täiendav eesti keele tund I kursusel (maht 40h)	-
Täiendav eesti keele tund II kursusel (maht 30h)	x
Muusika mooduli (maht 40h) õpetamine eesti keeles	x
Geograafia mooduli osa (maht 10h) õpetamine eesti keeles	x
Kirjanduse mooduli osa eesti kirjandus (maht 10h) õpetamine eesti keeles	x
Kehalise kasvatuse ja kunsti moodul on eesti keeles	x
Ühiskonnaõpetuse mooduli õpetamine eesti keeles (maht 10h)	x
Inimeseõpetuse mooduli õpetamine eesti keeles	x
Kirjanduse mooduli eesti kirjanduse osa õpetamine eesti keeles	x
Sissejuhatus õpingutesse või karjääriõppe mooduli osaline õpetamine eesti keeles	x
II kursuse õpilastele proovieksami läbiviimine	x
Eesti keel teise keelena riigieksamite tulemuste analüüsimine	x

Eesti keele tugiõpe I kursuse eesmärk on ühtlustada ja aidata nõrgema keeleoskusega õpilastel jõuda tasemele, mis edaspidi võimaldab koos keskmise keeleoskustasemega õppijatega omandada B2 keeleoskustase.

Täiendava keeleõppe korraldamise eesmärk on käsitleda õppekavas ettenähtud teemasid sügavuti ja pakkuda õpilastele järeleaitamist esmase keeleoskuse (A2) ja suhtlusläve (B1) tasemele. Üks lisatund (täiendava eesti keele tund) nädalas võimaldab pühendada rohkem aega osaoskuste ja ennekõike rääkimisoskuse arendamisele. Tundides aidatakse õpitut kinnistada, kuid ei dubleerita teineteist.

Õppeaine õpetamine eesti keeles - õpetame I kursuse õpilastele alates 2010.aastast nt: muusikat, eesmärgil pakkuda keelekeskkonda ja toetada eesti keele õpet, tagades õpiväljundite täitmise. Iga aasta on lisandunud üks kuni kaks õppeainet mida osaliselt või täielikult õpetame eesti keeles.

Projekti „Kutseõppeasutuste vene õppekeelega õppijate karjääriõppe teenuse pakkumine“ toel viisime läbi vene õppekeelega õppuritele suunatud karjääriõpet, et parandada ja suurendada noorte konkurentsivõimet tööturul.

Tallinna Tööstushariduskeskuse eesmärgiks on aidata kooli tulnud õpilastel omandada eesti keele oskus tasemel, mis võimaldaks neil kooli lõpetamisel olla edukad nii tööalases suhtlemises kui ka igapäevaseid toiminguid teostades. Teise õppeaasta lõpus sooritavad õppijad eesti keele riigieksami, mis on ühtlustatud eesti keele B2 taseme eksamiga, mis võimaldab omandada B2 keeleoskustaseme, kui kogutud punktide arv on üle 60.

Tabel 2. Riigieksamite tulemused 2015 (THK andmebaas)

Riigieksamite tulemused	
Eksaminande kokku	55
Keskmine hinne	44,26
Kõrgeim tulemus	89
Madalaim tulemus	13
Keeleoskustase B2 sooritajate arv	13

Analüüsid THK riigieksamite tulemusi läbi viie aasta võime tõdeda, et paranenud on madalaim ja keskmine riigieksami tulemus. Vähenenud on riigieksami kõrgeim tulemus ja B2 taseme sooritanud õppijate arv.

Vene õppekeelega rühmadele annavad 90% ulatuses tunde nn kakskeelsed õpetajad, kelle emakeeleks on vene keel, kuid valdavad eesti keelt C1 või C2 tasemel.

Tabel 3. Vene õpperühmades tunde andvate õpetajate jaotus õppekeele alusel (THK andmebaas)

Õpetajate jaotus	Üldainete osakond	Rõiva- ja kaubandus osakond	Mehaanika osakond
Annavad tunde nii eesti kui ka vene keeles	5	2	7
Annavad tunde ainult vene keeles	3	1	4
Vene emakeelega õpetajaid osakonnas kokku	8	3	10

Toetudes eelnevale on kool valmis üleminekuks eestikeelsele õppele. Paljud õpetajad, kelle emakeel on vene keel on lõpetanud kõrgkooli eesti keeles, kaks eriala õpetajat on käinud stažeerimas Haapsalu ja Tartu kutsehariduskeskuses.

II. PERIOODI jaanuar-detsember 2016.Õ.A TEGEVUSKAVA

Perioodi jaanuar-detsember 2016 planeeritavate tegevuste planeerimisel lähtume 20.02.2014 koostatud „Eesti keelsele õppele ülemineku kavast perioodiks 2014-2020).

Tegevuskava eesmärk on toetada kutsekeskhariduse õppekavadel vene õppekeeles õppijate eesti keele omandamist ja tagada õpilaste toimetulekut õppetöös ning õpetajatele väljaõpe ja õppevahendid.

Vastavalt kutseõppeasutuse seaduse § 57 planeerime eestikeelsele õppele üleminekul suurendada eesti keelse õppe osakaalu vastavalt haridus- ja teadusministri 9. detsembri 2013. a käskkirjale.

Perioodil 2014-2020 sisseastujatele rakendatakse eestikeelse õppe osakaal kutsekeskhariduse tasemel alljärgneva kava alusel.

Alates 2014.aastast vene õppekeelega kutsekeskhariduse õpperühmades õpetatakse üld- ja põhiõpinguid osaliselt eesti keeles, suurendades igal õppeaastal eesti keelse õppe osakaalu 5-10% võrra.

Tabel 4. Eestikeelse õppe osakaal 2015/2016 sisseastujale

Eesti keelse õppe osakaal 20% (36 EKAP)			
I kursus			
Kunstiained (muusika)	1 EKAP	Sissejuhatus kutseõpingutesse	2 EKAP
Sotsiaalsained (geograafia)	0,5 EKAP	Üldõpingud	2 EKAP
Kehaline kasvatus	3 EKAP	Põhiõpingud	2 EKAP
II kursus			
Eesti kirjandus	0,5 EKAP	Põhiõpingud	6 EKAP
Sotsiaalsained (inimeseõpetus, ühiskonnaõpetus)	3 EKAP	Valikõpingud	2 EKAP
Kehaline kasvatus	1,5 EKAP		
III kursus			
		Karjääri planeerimine ja ettevõtluse alused	6 EKAP
		Suhtlemise alused	0,5 EKAP
		Põhiõpingud	6 EKAP
Üldõpingud	9,5 EKAP	Erialaõpingud	26,5 EKAP

Tabel 5. Eestikeelse õppe osakaal 2016/2017 sisseastujale

Eesti keelse õppe osakaal 26,5% (47,5 EKAP)			
I kursus			
Kunstiained (muusika, kunst)	2 EKAP	Sissejuhatus õpingutesse	2 EKAP
Sotsiaalsained (geograafia)	1 EKAP	Üldõpingud	3 EKAP
Kehaline kasvatus	3 EKAP	Põhiõpingud	3 EKAP
II kursus			
Eesti kirjandus	1 EKAP	Põhiõpingud	8 EKAP
Sotsiaalsained (inimeseõpetus, ühiskonnaõpetus)	3 EKAP	Valikõpingud	2 EKAP
Kehaline kasvatus	1,5 EKAP		
Loodusained (bioloogia)	1,5 EKAP		
III kursus			
		Karjääriplaneerimine ja ettevõtluse alused	6 EKAP
		Suhtlemise alused	0,5 EKAP
		Põhiõpingud	10 EKAP
Üldõpingud	13 EKAP	Erialaõpingud	34,5 EKAP

Ülemineku toetamiseks planeerime alljärgnevat tegevusi:

- 1) Eesti keele tugiõpe I kursuse õpilastele, eesmärgil ühtlustada ja aidata nõrgema keeleoskusega õpilastel jõuda keskmisele keeleoskustasemele, mis võimaldab koos teiste õppijatega omandada B2 keeleoskustase.
- 2) Täiendav (üks kord nädalas) eesti keele tund, mis toetab eesti keelsele õppele üleminekul õpiväljundite omandamist. Tunnis käsitletakse õppekavas ettenähtud teemasid sügavuti ja pakkuda õpilastele järeleaitamist esmase keeleoskuse (A2) ja suhtlusläve (B1) tasemele. Üks lisatund (täiendava eesti keele tund) nädalas võimaldab pühendada rohkem aega osaskuste ja ennekõike rääkimisoskuse arendamisele. Tundides ei dubleerita teistest tundides õpitut, samas aidatakse seda kinnistada.
- 3) Koostada e-õppe teste ja õppematerjale, mis toetavad õpilaste eesti keele ja erialaste õpiväljundite omandamist ning võimaldavad hinnata omandatud teadmiste taset.
- 4) Õpetajate ja kutseõpetajate koolitused, mis on planeeritud ja arvestavad õpetajate individuaalseid vajadusi.

5) Õppemoodulite (kunst, muusika, inimeseõpetus, ühiskonnaõpetus, eesti kirjandus, kehaline kasvatus, bioloogia) terviklik või osaline õpetamine eesti keeles.

6) Õppekirjanduse, perioodika ja muu vajaliku õppematerjal soetamine, mis toetab kakskeelset õppemetoodikat ja muukeelse õppija toimetulekut eesti keelses õppekeskkonnas.

2.2. 2016 a. perioodi tegevused ja vastutajad

2020. aastaks kavandame 60,3 % õppekavast õpetada eesti keeles. Selleks on määratud järgmised tegevused ja ka vastutajad

Tabel 6. 2015-2020.a.perioodi tegevused ja vastutajad

Tegevused 2015-2020.a.	Vastutajad	Mõõdikud
Eesti keele tugi- ja täiendõpe korraldamine	Eesti keele kui teise keele õpetajad, üldainete osakonna juhataja	Tunniplaani on lisatud 1 tugi- ja täiendav õppetund nädalas.
Tasemetööde tegemine ja analüüsimine	Eesti keele kui teise keele õpetajad, üldainete osakonna juhataja	Õpilaste keeleoskuse taset testitakse I kursusel ja lõpetamisel. Õppetöös tehtavad muudatused tuginevad tulemuste analüüsile.
II kursuse õpilastele proovieksami läbiviimine	Eesti keele kui teise keele õpetajad, üldainete osakonna juhataja	II kursuse õpilaste Riigieksamiks valmisolek
Testide koostamine (e-õppes)	Eesti keele kui teise keele õpetajad, üldainete osakonna juhataja	E-õppe keskkonnas loodud teste kasutavad õpilased oma keeletaseme hindamiseks.
Õppematerjali koostamine	Üldainete- ja kutseõpetajad	Õpilased kasutavad õpetajate poolt koostatud üld- ja põhiõpingute moodulite õppematerjale, mis toetavad muukeelse õppija toimetulekut õppeprotsessis.
Õppematerjali ja toetava kirjanduse soetamine	Õppedirektor, valdkondade juhi, raamatukogujuhataja	Tagatud on ressursid õppekirjanduse, perioodika ja muu kirjanduse soetamiseks. Õpilased ja õpetajad kasutavad õppekirjandust jm õppetöös.
Õpetajate koolitused	Õppedirektor, üldainete osakonna juhataja	Vene õppekeelsetes õpperühmades õpetavad õpetajad on läbinud kakskeelse õppetunni läbiviimise meetodika koolituse. Koolitatud on mentorid, kes toetavad õpetajaid nende töös.
Kutseõpetajate ja õpetajate koolitus	Õppedirektor, valdkondade juhid	Koolitused on planeeritud ja arvestavad õpetajate vajadusi.
Eesti keel teise keelena riigieksamite tulemuste analüüsimine	Eesti keele kui teise keele õpetajad, üldainete osakonna juhataja	Riigieksamite tulemuste analüüs on aluseks töö kavandamisel